

PRESSITEADE nr 105/23

Luxembourg, 21. juuni 2023

Üldkohtu määrus kohtuasjas T-628/22 | Repasi vs. komisjon

Taksonoomia: Üldkohus jättis vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata Euroopa Parlamendi liikme hagi komisjoni määruse peale, mis käsitleb teatavate maagaasi ja tuumaenergiaga seotud majandustegevuste kestlikkust

Erinevalt Euroopa Parlamendist ei saa tema liikmed sellist akti vaidlustada

Euroopa Parlament ja Euroopa Liidu Nõukogu võtsid 18. juunil 2020 vastu määruse 2020/852, millega kehtestatakse kestlike investeeringute hõlbustamise raamistik¹. Määruses on kehtestatud kriteeriumid, mille alusel määratakse kindlaks, kas majandustegevust võib pidada keskkonnasäästlikuks, pidades silmas selles määruses nimetatud erinevaid keskkonnamärke. Üks neist eesmärkidest on kliimamuutuste leevendamine². Määruse kohaselt aitab ülemineku majandustegevus, st majandustegevus, mille jaoks ei ole tehnoloogiliselt ega majanduslikult toimivaid väheste CO₂ heitega alternatiive, oluliselt kaasa kliimamuutuste leevendamisele, kui selle puhul liigutakse kliimaneutraalsuse suunas, järgides teatud kriteeriume.

Selles kontekstis võttis Euroopa Komisjon vastu delegeeritud määruse 2022/1214³, millega kehtestati tehnilised sõelumiskriteeriumid, mille alusel määratakse kindlaks, millistel tingimustel kuuluvad teatavad maagaasi ja tuumaenergiaga seotud majandustegevused üleminekutegevuste hulka, mis võivad aidata kaasa eelkõige kliimamuutuste leevendamise eesmärgi saavutamisele.

Euroopa Parlamendi liige René Repasi leidis, et komisjon on ületanud talle delegeeritud õigusaktide vastuvõtmiseks antud pädevust, mistõttu ta esitas Üldkohtule selle määruse peale tühistamishagi, väites, et määrus on kahjustanud parlamendi seadusandlikku pädevust ja seega ka tema kui parlamendiliikme õigusi.

Üldkohus võttis oma määruses esimest korda seisukoha selle kohta, kas parlamendiliikmel on õigus esitada hagi komisjoni delegeeritud määruse peale, ning jättis seejärel hagi vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata.

Üldkohtu hinnang

Kõigepealt tuletas Üldkohus meelde, et ELTL artikli 263 neljanda lõigu kohaselt võib iga füüsiline või juriidiline isik

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2020. aasta määrus (EL) 2020/852, millega kehtestatakse kestlike investeeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088 (ELT 2020, L 198, lk 13).

² Määruse 2020/852 artiklid 3 ja 9.

³ Komisjoni 9. märtsi 2022. aasta delegeeritud määrus (EL) 2022/1214, millega muudetakse delegeeritud määrust (EL) 2021/2139 seoses teatavate energiasektorite majandustegevusega ja delegeeritud määrust (EL) 2021/2178 seoses sellise majandustegevusega seotud teatava avalikustamisega (ELT 2022, L 188, lk 1).

esitada hagi akti peale, mille adressaat ta ei ole, kui asjaomane akt puudutab teda otseselt ja isiklikult või kui tegemist on halduse üldaktiga, mis puudutab teda otseselt ega vaja rakendusmeetmeid. Selleks, et vaidlusalune akt puudutaks eraõiguslikku isikut otseselt, peavad olema täidetud kaks kumulatiivset tingimust. Esiteks peab vaidlustatud meede avaldama otsest mõju tema õiguslikule olukorrale ja teiseks ei tohi see jätta meedet rakendama kohustatud adressaadile mingit kaalutusõigust.

Hageja õiguse kohta vaidlustada delegeeritud määrus 2022/1214 nähtub kohtupraktikast, et parlamendi akt, mis mõjutab parlamendiliikmete saadikufunktsioonide täitmist, on akt, mis mõjutab otseselt nende õiguslikku olukorda. Üldkohus täpsustas, et see kohtupraktika puudutab siiski parlamendi sisekorralduse meetmeid, mis mõjutavad parlamendiliikmeid otseselt, ega ole üle kantav käesolevale juhtumile, kus parlamendi seadusandliku pädevuse väidetav kahjustamine saab parlamendiliikmete õigusi mõjutada vaid kaudselt. Nimelt saab **kõiki hageja õigusi, mis on seotud parlamendi seadusandliku pädevuse teostamisega** – näiteks õigust osaleda seadusandlikus menetluses, õigust pädevus- ja menetlusnormide järgimisele, õigust kaitsta parlamendi demokraatlikke volitusi ja hääletamis- ja algatusõigust ning õigust osaleda poliitilise mõju avaldamiseks –, **kasutada üksnes parlamendi sisemenetlustes ja seetõttu ei ole delegeeritud määruse 2022/1214 vastuvõtmine neid otseselt mõjutanud.**

Üldkohus lisas, et **esindusdemokraatia ja õigusriigi põhimõtted**, millele hageja oma kaebeõiguse tunnustamise põhistamiseks tugines, **ning institutsioonidevahelise tasakaalu ja vähemuse õiguskaitse õiguse kaitsmine ei sea seda järeldust kahtluse alla, sest parlamendil on õigus esitada hagi liidu õigusaktide peale, mis tagab nende põhimõtete järgimise.** Samuti ei saa nõustuda hageja argumendiga, et parlamendiliikmeid puudutavad otseselt aktid, mis mõjutavad pädevusnorme, seadusandliku menetluse alussätteid või akte, mis kujutavad endast võimu kuritarvitamist.

Neid kaalutlusi arvestades järeldas Üldkohus, et hagejal ei ole kaebeõigust, sest delegeeritud määrus 2022/1214 ei puuduta teda otseselt.

MÄRKUS: Tühistamishagi taotletakse liidu õigusega vastuolus olevate liidu institutsioonide õigusaktide tühistamist. Teatud tingimustel võivad liikmesriigid, Euroopa institutsioonid ja eraõiguslikud isikud esitada Euroopa Kohtule või Üldkohtule tühistamishagi. Kui hagi on põhjendatud, tühistatakse õigusakt. Asjassepuutuv institutsioon peab täitma õiguslõnga, mis õigusakti tühistamisega võib tekkida.

MÄRKUS: Euroopa Kohtule võib esitada õigusküsimustega piirduva apellatsioonkaebuse Üldkohtu otsuse või määruse peale. Üldjuhul ei ole apellatsioonkaebusel peatavat toimet. Kui apellatsioonkaebus on vastuvõetav ja põhjendatud, tühistab Euroopa Kohus Üldkohtu lahendi. Kui menetlusstaadium seda lubab, võib Euroopa Kohus teha ise asja suhtes lõpliku kohtuotsuse. Vastasel juhul suunab ta asja tagasi Üldkohtusse, kes on seotud Euroopa Kohtu poolt apellatsioonimenetluses tehtud otsusega.

Ajakirjandusele mõeldud mitteametlik dokument, mis ei ole Üldkohtule siduv.

Määruse [terviktekst](#) on CURIA veebileheküljel.

Täiendavat teavet annab Marta Osleja, ☎ (+352) 4303 6005.

Hoiame ühendust!

